

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/62/2015
Identifikačné číslo spisu:	8114228280
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8114228280.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: A - TIS, a. s. Prešov, so sídlom Strojnícka 1, 080 06 Prešov, IČO: 31 699 928, právne zastúpeného Eva Petránová Advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Puškinova 16, 808 01 Prešov, IČO: 36 854 581, proti žalovanému: DOMPLUS s. r. o., so sídlom Zlatobanská 11617/12, 080 05 Prešov-Solivar, IČO: 36 841 498, právne zastúpeného JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, o určenie popretých pohľadávok, o návrhu žalobcu na prerušenie konania, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2Cbi/78/2014, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 2CoKR/5/2015-196 zo dňa 27. augusta 2015, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov dovolacieho konania v sume 81,32 eur.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej aj „prvostupňový súd“) uznesením č. k. 2Cbi/78/2014-184 zo dňa 03. júna 2015 návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o vylúčení vecí zo súpisu majetku podstat vedeneho na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21Rob/202/2014 zamietol.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáha určenia popretých pohľadávok v celkovej výške 87 845,29 eur z dôvodu, že do reštrukturalizačného konania dlžníka si prihlásil pohľadávky pod por. č. 1 až 5, ktoré žalovaný poprel. Žalobca návrhom doručeným súdu dňa 22. apríla 2015 a 27. apríla 2015 žiadal, aby súd prerušil toto konanie do právoplatnosti rozhodnutia konania vedeneho na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21Rob/202/2014 na zaplatenie sumy 143 471,59 eur s príslušenstvom (úhrada ceny diela), v ktorom žalovaný DOMPLUS s. r. o. v reštrukturalizácii vystupuje na strane žalobcu a žalobca A - TIS, a. s. Prešov vystupuje v postavení žalovaného, pričom rozhodnutie súdu o oprávnenosti nároku žalovaného DOMPLUS s. r. o. v reštrukturalizácii, ktorého sa domáha v konaní vedenom pod sp. zn. 21Rob/202/2014 má podstatný význam pre rozhodnutie súdu v predmetnom incidenčnom konaní. Prvostupňový súd s poukazom na ust. § 109 ods. 2 písm. c/ Občianskeho

súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) konštatoval, že nezistil splnenie podmienok pre prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o zaplatenie sumy 143 471,59 eur s príslušenstvom (úhrada ceny diela), vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21Rob/202/2014 v zmysle podaného návrhu žalobcu, pričom sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že povaha predmetnej veci (nárok na určenie popretých pohľadávok) vo vzťahu k nároku na plnenie pripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo bez prerušenia, preto návrh žalobcu na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením č. k. 2CoKR/5/2015-196 zo dňa 27. augusta 2015 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21Rob/202/2014.

V odôvodnení konštatoval, že z ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. vyplýva možnosť prerušenia konania, ak výsledok iného sporu (prípadne začatého i na podnet účastníka) môže relevantne ovplyvniť výsledok sporu, v ktorom sa má konanie prerušiť. Skutočnosti, o ktoré žalobca opiera svoj návrh na prerušenie konania, treba posúdiť aj z pohľadu, či opatrenie, aké súd prijme v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., nebude na ujmu ústavného práva účastníka, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov tak, ako to je zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvého stupňa v tom, že konanie vedené pod sp. zn. 21Rob/202/2014 nie je takým, pre ktoré by bolo potrebné predmetné konanie prerušiť, nakoľko v predmetnom incidenčnom konaní sa prejednávajú skutočnosti smerujúce k zisteniu existencie právneho dôvodu a výšky popretých pohľadávok skutkovo odôvodnených žalobcom od zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú mu tým, že vynaložil ako objednávatel' diela náklady na odstránenie väd diela zrealizovaného žalovaným ako zhotoviteľom diela, pretože zhotoviteľ diela reklamované vady sám neodstránil a žalobca si odstránenie zabezpečil treťou osobou. Odvolací súd uviedol, že posudzovanie skutočností potrebných pre rozhodnutie v predmetnom incidenčnom konaní nie je závislé na výsledku konania sp. zn. 21Rob/202/2014, aby si v incidenčnom konaní nemohol konajúci súd prípadné sporné otázky posúdiť, hoci aj ako predbežné sám. Odvolací súd preto nezistil dôvod pre realizáciu fakultatívnej možnosti na prerušenie tohto konania, nakoľko využitie postupu podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. by v danej veci bolo na ujmu ústavného práva účastníka konania na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 07. októbra 2015.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorý namietal, že v konaní došlo k vade podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (t. j., že sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom). Argumentoval tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21Rob/202/2014 bude súd v rámci dokazovania skúmať otázky (napr. platnosť uzavretia zmluvy o dielo, riadne a včasné zhotovenia diela, odovzdanie a prevzatie diela, vady diela, nárok na zaplatenie ceny diela, splatnosť ceny diela, nárok z väd diela, vznik škody), ktoré majú zásadný význam pre rozhodnutie v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 2Cbi/78/2014. Pre zákonné a správne rozhodnutie súdu v tomto konaní je vyriešenie uvedených otázok esenciálne, čo je zároveň prekážkou pre súd, aby v tomto konaní pokračoval bez prerušenia konania. Dovolateľ je toho názoru, že bez posúdenia uvedených otázok, ktoré majú byť predmetom dokazovania nebude možné určiť pravosť popretej pohľadávky a považovať ju za zistenú. Dodal, že s ohľadom na zásadu hospodárnosti a princíp právnej istoty nie je prípustné, aby sa totožné otázky, podstatné pre rozhodnutie vo veci samej dokazovali súčasne v dvoch prebiehajúcich konaniach. Právoplatné rozhodnutie v právnej veci vedenej pod sp. zn. 21Rob/202/2014 je významným a nesporným podkladom pre rozhodnutie v predmetnej veci. Ďalej uviedol, že výsledok konania sp. zn. 21Rob/202/2014 bude dôkazom, ktorý v súlade s ust. § 118a O. s. p. je povinný účastník konania označiť do skončenia prvého pojednávania, z ktorej skutočnosti vyplýva nevyhnutnosť prerušiť konanie vo veci sp. zn. 2Cbi/78/2014. Dodal, že v prípade, ak bude v tomto konaní rozhodnuté skôr, ako v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 21Rob/202/2014 môže nastať situácia, že skutkový a právny stav bude jedným a tým istým súdom posúdený rozdielne z dôvodu rozdielného procesného dokazovania v konaní

vedenom pod sp. zn. 21Rob/202/2014 a sp. zn. 2Cbi/78/2014 z dôvodu rozdielnej právnej procesnej úpravy jednotlivých typov súdnych konaní. Dovolateľ argumentoval tým, že stav kedy jeden záväzkovo-právny vzťah je posúdený skutkovo a právne rozdielne, v dôsledku procesných noriem týkajúcich sa dokazovania v súdnom konaní, je nežiaduci. Súd by mali takýmto rozdielnostiam predchádzať a podľa toho aj citlivo zvážiť zamietnutie návrhu žalobcu na prerušenie konania. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, resp., aby zmenil uznesenie odvolacieho a prvostupňového súdu tak, že konanie v predmetnej veci preruší do právoplatného skončenia veci vedenej pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 21Rob/202/2014.

K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobca v podanom dovolaní len všeobecne konštatuje, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, no neuvádza jediný konkrétny dôvod, resp. tvrdenie v čom mal procesný postup súdu založiť tento dôvod prípustnosti dovolania. Ďalej poukázal na svoje predchádzajúce podania, z ktorých je zrejmé, že žalobca nijako nepreukázal dôvodnosť prerušenia predmetného konania. Dodal, že súd prvého stupňa ako aj odvolací súd sa so všetkými námietkami žalobcu podrobne a vyčerpávajúco vysporiadali, ale žalobca napriek tomu pristúpil k podaniu dovolania, ktoré je podľa názoru žalovaného nielen neprípustné, ale aj nedôvodné. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania vo výške 1 215,12 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak: a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak: a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znaleckom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky vyššie uvedených uznesení, preto dovolanie podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich.

V zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a tieto nezistil ani dovolací súd.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, dovolací súd sa osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vyššie citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, riešenie tzv. predbežnej otázky) slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania, je ale potrebné podriaďovať aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O. s. p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je procesný inštitút, ktorý sa zvolí vtedy, ak je vhodné dočasne nepokračovať v konaní. Všeobecným účinkom prerušenia konania je, že sa nekonajú pojednávania, neplynú lehoty (§ 111 O. s. p.) a účastníci (dočasne) nevykonávajú procesné úkony inak spojené s konaním. Tak, ako nedochádza k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných oprávnení postupom súdu, ktorý konanie prerušil (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/209/2009), nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať, ani procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. neprerušil (aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/185/2009).

Z uvedeného je zrejmé, že procesným následkom nevyhovenia návrhu, ktorým sa účastník domáha prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je, že súd môže vo veci ďalej konať, t. j. vykonávať všetky úkony smerujúce k prejednávaniu a rozhodnutiu sporu v jeho merite. Len samotným rozhodnutím o nevyhovení návrhu na prerušenie konania nedochádza bez ďalšieho k vylúčeniu účastníka z realizácie jeho procesných práv.

Pokiaľ v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že neprebieha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci (§ 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a zohľadnil aj požiadavku hospodárnosti konania, nemožno mu vytýkať, že dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v prejednávanej veci nezistil.

Formulácie uvedené v dovolaní nasvedčujú tomu, že podľa dovolateľa k odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť aj nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Nesprávne práve posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo o sebe ale prípustnosť dovolania nenakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o takýto prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Keďže v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. V konaní úspešný žalovaný podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.) v sume 1 215,12 eur za dva úkony právnej služby, pričom vychádzal z hodnoty predmetu konania vo výške 87 849,29 eur.

Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta za dva úkony právnej služby, a to za ďalšiu poradu s klientom zo dňa 13. novembra 2015 podľa § 13a ods. 2 písm. d/ zákona č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) a za vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu zo dňa 18. novembra 2015 podľa § 13a ods. 2 písm. b/ v spojení s § 13a ods. 5 vyhlášky. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, keďže predmetom konania je plnenie, ktoré nemožno oceniť peniazmi. Tarifná odmena za úkon právnej služby znížená o polovicu predstavuje sumu 32,27 eur (1/2 zo 64,53 eur). Dovolací súd preto žalovanému priznal náhradu trov vo výške 64,54 eur za dva úkony právnej služby spolu s náhradou na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 1 vyhlášky) vo výške 16,78 eur (2 x 8,39 eur), teda spolu 81,32 eur.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.